

Valkuilen voor m.e.r. intensieve veehouderij

Deze factsheet is bedoeld om direct vanaf de start van een m.e.r.-procedure concrete handvatten te bieden bij het schrijven en beoordelen van een MER. Ieder MER is anders en kent andere aandachtspunten. Daarom is een sluitend overzicht van onderdelen niet mogelijk. In deze factsheet ligt de nadruk op die punten die in de praktijk vaak fout gaan.

Algemene aandachtspunten

Belangrijke algemene aandachtspunten bij het schrijven van een MER zijn:

- Zorg voor een zelfstandig leesbare samenvatting, waarin de kern van de informatie staat, zoals alternatieven en een vergelijking daarvan op de belangrijkste effecten.
- Werk voor zover mogelijk met de meest recente, wetenschappelijk geaccepteerde, feiten/harde data. Let op de controleerbaarheid van de uitgangspunten, cijfers en berekeningen in het MER. Gebruik waar mogelijk steeds dezelfde gegevens (dus hetzelfde basisjaar en dezelfde invoergegevens zoals dieraantallen of emissiesnelheden).
- Zorg voor voldoende onderbouwend kaartmateriaal, voorzien van een duidelijke schaal en legenda. Op het kaartmateriaal moeten in ieder geval (de afstanden tot) kwetsbare natuurgebieden en geurvoelige objecten aangegeven zijn.
- Zorg voor een heldere vergelijking van alle alternatieven door effecten volgens dezelfde methode en detailniveau uit te werken.
- Ga na wie bevoegd gezag in de procedure is: gemeente of provincie.

Is er een aanpassing nodig van het bestemmingsplan, dan is er ook een plan-m.e.r.-plicht.

- *Te nemen besluiten*: welke besluiten moeten voor het voornemen genomen worden? En aan welk besluit is het MER gekoppeld? Bijvoorbeeld het besluit over de aangevraagde Wet milieubeheervergunning of een aanpassing van het bestemmingsplan.
2. **Een overzicht van relevante en actuele wet- en regelgeving en beleid**
Geef aan hoe wordt omgegaan met actuele wet- en regelgeving. Zie voor actuele informatie hierover www.infomil.nl. Ga in op de consequenties voor het voornemen.
 3. **Een beschrijving van de voorgenomen activiteit en alternatieven**
 - *Waar ga je mee vergelijken?* De referentiesituatie is de huidige bedrijfssituatie. Als echter de huidige bedrijfssituatie meer milieubelasting veroorzaakt dan volgens de vergunning of wet- en regelgeving mag, wordt de referentiesituatie de fictieve situatie, waarbij het bedrijf wel aan wet- en regelgeving voldoet. Let op: bij bedrijfsverplaatsing is de referentiesituatie meestal 'nul'.

Wat is een mogelijke opzet voor een MER?

Een MER kan als volgt opgebouwd zijn. Achter de bullets staat steeds welke informatie in die paragraaf moet staan:

1. **Een inleiding. Naast doel en aanleiding wordt hierin beschreven:**
 - *Het voornemen*: beschrijf de huidige, feitelijke situatie op de locatie van het voornemen en de toekomstige dieraantallen, de aanleiding en motivatie daarvoor. Ga in op eventuele nevenactiviteiten, zoals bijvoorbeeld mestverginging.

Voorbeeld 1:

Een varkensbedrijf dat nog niet voldoet aan de IPPC-richtlijn: bereken als referentie de milieubelasting van het bedrijf wanneer het wel de maatregelen zou hebben doorgevoerd, zoals verplicht onder de IPPC.

Voorbeeld 2:

Een bedrijf heeft wel een milieuvergunning, maar heeft nooit een bouwvergunning gekregen. In dit geval is de referentiesituatie die situatie in het verleden waarin *alle* vergunningen waren afgegeven.

- *Wat ga je doen?* Voorkeursalternatief: Geef aan wat de initiatiefnemer wil realiseren en wanneer. Geef daarbij een (bouw- of milieu)tekening waarop maatvoeringen, aantal dierplaatsen, beoogde Rav-systemen en de emissiepunten staan. Zorg dat de tekening spoort met de gegevens in de tekst. Geef bij een bedrijfswijziging aan op welke bedrijfsdelen deze betrekking heeft. Werk de toe te passen technieken zó uit, dat duidelijk is of het betreffende alternatief technisch en juridisch haalbaar is. Geef bijvoorbeeld in de beschrijving van de ventilatie/binnenhuisklimaat aan wat de weerstanden zijn in relatie tot de ventilatorcapaciteit.
- *Welke alternatieven zijn er?* Beschrijf de mogelijke onderscheidende alternatieven/varianten die overwogen worden.

Sinds 1 juli 2010 is het niet langer verplicht in het project-MER het meest milieuvriendelijk alternatief te beschrijven. Wel blijft het nodig om bij de uitwerking van alternatieven rekening te houden met het milieu. De wetgever zegt: "Het verkennen van het volledige spectrum aan reële milieuvriendelijke oplossingen moet het uitgangspunt zijn."

4. Een beschrijving van de milieueffecten

Vergelijk de alternatieven met elkaar op eenzelfde detailniveau, in één overzichtelijk schema. Doe dit kwantitatief voor minimaal de belangrijkste milieueffecten. De belangrijkste milieueffecten zijn in de meeste gevallen:

- *Natuur, vermessing en verzuring*
Natuur is niet alleen de wettelijk beschermde natuur(gebieden), maar alle natuur (gebieden en soorten) met belangrijke natuurwaarden. Breng niet alleen de effecten van vermessing en verzuring in beeld, maar ook mogelijk andere effecten op natuur, zoals verdroging, geluid etc.
Ga uit van de meeste recente inzichten in de natuurbeschermingswetgeving en de meest recente geaccepteerde modellen en gegevens. Bepaal de reikwijdte van deposities etc. per project. Wanneer er ook een plan-MER gemaakt wordt (omdat het bestemmingsplan moet worden aangepast) dan moet een eventueel nodige passende beoordeling worden opgenomen in het plan-MER.
Zie www.commissiemer.nl, bij onderwerp Natuur.
- *Geur*
Breng de cumulatieve geurbelasting in beeld. Dit omdat in gebieden met veel grote veehouderijen de individuele geurbelasting (van het eigen bedrijf) niet de daadwerkelijke geurbelasting op gevoelige bestemmingen geeft. Geef duidelijk aan wat de voorkeur gevoelige bestemmingen zijn en waar deze liggen ten opzichte van het initiatief.
- *Fijn stof*
Onderbouw de ingevoerde gegevens, geef duidelijk de locatie van de meetpunten weer.

Naast deze milieueffecten kunnen in een MER andere milieueffecten relevant zijn. Denk bijvoorbeeld aan geluid en verkeer, klimaat en energie, water, veiligheid, veeziekten, landschap en cultuurhistorie, waaronder archeologie. In sommige situaties kunnen deze thema's ook hoofdpunt zijn.

Meer informatie?

Meer informatie vindt u op www.commissiemer.nl

U kunt uw vraag ook stellen aan de helpdesk van de Commissie voor de m.e.r.:

- 030-234 7666
- kennisplatform@eia.nl

In deze reeks verschijnen ook regelmatig factsheets over andere thema's, zoals bestemmingsplan buitengebied, klimaat en natuur.

Overheden kunnen voor vragen over m.e.r.-plicht terecht bij InfoMil: www.infomil.nl

De informatie in deze factsheet is bedoeld als algemene handreiking voor de praktijk, maar bevat nadrukkelijk geen specifiek advies voor individuele situaties. U kunt hier geen rechten aan ontleen.

Versie 16 juni 2010